

Annyi már most is bizonyosnak látszik, hogy a bankkérésben Kerkapoly és az osztrák pénzügyminiszter közt létrejött megállapodások a magyar pénzügyminiszteriumban történt személyváltoztatás által valószínűleg lényeges változást szenvedendek. A volt magyar pénzügyér azon elvhez ragaszkodott, hogy egy külön magyar bank alapítására számítson kívül hagyandó, míg Ghyeczy ur inkább az ellenkező nézethez közeledik és ebben állítólag a leginkább döntő körök támogatását bírja.

— A segesvári kir. törvényszék — mint a „Nemere” hallja — egyetlen egyén kivételével, fegyelmi kereset alá vétetett, hivatali hanyagság miatt. A kir. főügyési helyettes már kiment a hely színe.

„Hon”-i logika.

Az országgyűlési középpárt különállásával ma a „Hon” is foglalkozik. Lapunk legutóbbi számában oly terjedelmesen írtunk e kérdésről, hogy t. lapotársunk cikkének részletes megvitatása alól bizvást dispensálhatjuk magunkat és miután az ellenünk írt philippika alig tartalmaz valami újat a collegialis udvariasságnak is cloget tehetünk egy-két megjegyzéssel.

A „Hon” tagadja a középpárt különállásának jogosultságát és azt hiszi, hogy a pártfejlődés és a helyesebb pártalakulás előkészítése érdekében egyszerűen be kellett volna olvadnunk a jobb oldalba.

A „Hon” fölfogásával bajos vitázni, mert gyakran szokott változni, hanem szívesen beboccsátokunk az általa fölvetett kérdés tárgyalásába, ha előbb megfelel azon szerény kérdésünkre, hogy a „Hon”, mely 1873 egész nyarán át oly szépen véreztetkezett a baloldali elvűséggel és a legutóbbi válság alkalmával oly nemes buzgalommal agítált a balközéppárt vezére: Tisza Kálmán által valódi hazafiai meggyőződéssel támogatott koalíciós törvényekkel ellen, a párttisztázás érdekében miért nem csatlakozott a magát elvű baloldalnak nevező töredékhez és miért kínálkozott en tout cas ellenzéki organumnak, midőn a pártok közti ellentéteknek a haza érdekében szükséges kiegyeztetésén fáradoztak azok, kik a fusionistico-coalíciós tén 1869-től 72-ig (midőn valóban nem volt indikálva) sokkal kevésbé échauffirozták magukat mint Jókai?

Míg erre feleletet nem nyerünk, addig fölösleges dolog vitázni azon szálla fölött, melyet a „Hon” meglát más ember szemében, és fölösleges a fejünket törni azon logikán, mely a „Hon” politikai irányán 1868 óta hatalmas vargabetűkben kanyarodik végig, és melynek ezáltal szerencsére csak két hasábos sillogismus cornutusait az athéni bölcsészeti iskola alig, hanem legfőképpen az Athenium igazgatótanácsa lenne képes megmagyarázni.

A tarifák emelése és a személymenetjegyek megadóztatása.

Budapest, ápril 4.

A miniszteriumtól nyert kimutatások és előterjesztések valamint a 9-es albizottság nézete szerint az északkeleti és alföld-fiumei vasúti társulatnál, melyeknek tarifája legalacsonyabb, eszközölhető némi árszabály-emelés, amelynek eredménye az 1872-diki forgalmi alapokon 769,000 forint jövedelmi többletet tesz. Ennél tovább a tarifák emelése jelen megoldatlan állapotban nem akar menni sem a kormány, sem a bizottság, megjegyezvén, miszerint a fentebbi összeg is a forgalomhoz képest nagyon is problematikus, de esetleg annyit jóval túl is haladhat.

Másrészt a magyar államvaspályák kedvezőlen üzletelményeivel szemben kijelenti a bizottság azon nézetét, hogyha a miniszterium a legközelebbi jövőben a tarifák emelése, az üzleti kiadások apasztásával és egyéb az üzlet körében életbe léptetendő rendszabályokkal ezen bajt nem orvosolja, kénytelen lesz az ország az államvasutak állami kezelésével foglalkozni, mert bármily nagy fontosságot tulajdonítson az albizottság azon tekintetnek, hogy ezen a közforgalomra oly nagy jelentőségű vonalakat az állam kezelje, az állam jelen pénzügyi helyzetében oly nagy kamatvesztéssel és pénzáldozattal a kezelést nem folytathatja.

Eszerint tehát az albizottság nézete szerint a tarifák emelése egyelőre az északkeleti, alföld-fiumei és magyar állami vasutaknál volna keresztülviendő.

Egy korábbi alkalommal már volt alkalom kifejteni, miszerint a tarifák fölemelése, ha csakugyan szükség van rá, súlyos, de jogosult alakja az adoztatásnak; és így pusztán elvi vitatás helyett a részleteket akarjuk mérlegelni ma.

A magyar államvasutak új tarifája (a két különös tarifától eltekintve) a belgiumi állam vasutak mintája szerint östaria. Egyes javaknál öt mértföld alatt 2₂, — tíz mértföldig 1₁, — tizenötig 1₁, — huszig 1₁, 30-ig 1₁, — 40-ig 1₁, krajczár mázsa számára. Legalább száz mázsanyi föladás mellett kocsis számára öt mértföldig 1₁, — tízig 1₁, — tizenötig 1₁, — huszig 1₁, — harminczig 1₁, — negyvenig 1₁, krajczár. E mellett vannak külön tarifák az északkeleti vasutnál az I. osztályu terhek mázsa-mértföldszámra 3₃, a II. osztályban 4₃, az A. osztályban 3₃, a B. osztályban 3, C. ben 2₂, krajczárt fizetnek. A távolság arányában szállnak e tételek lefele. Tíz mértföldre már 17, 25, 14₆, 12 és 8₄ krajczár, ötven mértföldre 77, 117, 57, 47 és 31₅ krajczár szállnak le e tételek. Ezek az engedélyokmány 10. cikké értelmében az államkamatbiztosítás igénybevételének egész ideje alatt döntőleg az államkormány által határozottak meg.

Az alföld-fiumei vasutnál az I. osztályu árak mázsa-mértföld számra 2, a II. osztályuak 2 és egy negyed, a III. osztályuak 3 és két negyed krt fizettek. Kivételesen egész kocsis rakodásokért vámmázsa és mértföld után a gabona, liszt, tützi és ácsfa, érczek, talpvasak az első tíz mértföldre 1₁, az első huszig 1₁, az első harminczig 1₁, azonfölül egy krajczár fizetetik. Kősz, szén, coaks, briquet és sajtolt tőzeg, épület kő, téglá és murva (kavics) szállításáért az első tíz mértföldre 0₇, az első huszra

6₈, az első harminczra 0₇, azonfölül 0₆ krajczár fizetetik. Ezek az engedélyokmányban vannak körül írva.

Az első kérdés valamely adó kivételénél, — a fentebbi tényleges tarifák kellőleg bebizonyítván az emelés lehetőségét (magától értetvén, hogy aztán a pusztán központi regie ne emésze föl a nyers jövedelem több, mint egy harmadát, mint az e célra 35 százalékot igénybevevő gácsországi vasutnál) az, hogy az egyenletes legyen. A nevezett három vasut tarifái tehát csak akkor emelhetők föl igazságosan, ha az által drágábbak nem lesnek aránylag a többi vonalak vidékeihez képest.

E tekintetben nem lehet az önköltség tételeiből indulni ki. Az osztrák északnyugati, a Rudolf trónörökös és a Ferdinand-pálya önköltségei közt oly arányban állnak a tényleges önköltségek, mint 0₅₈, 6₉₅ és 1₁₅ krajczár. A magyar pályáknál még szembelelkőbb a különbség, maga a vasutmozgósítási szolgálat, — mely az önköltségnek körülbelül egy harmadát teszi, 1 ft 73 krtól 4 ft 80 krig, tehát majd 300 százalék latitudedel emelkedvén az.

Van azonban egy nevezetes momentum, mit figyelmen kívül hagyni nem lehet. Ez az, hogy a megerősödött régi társaságok, melyek nagy forgalmoknál fogva aránylag jóval kevesebb önköltséggel szállítanak, ellenséges indulattal viselhetnek irántunk, vagy legalább is nincsenek semmi tekintetben sem köve hazánk közgazdasági emelkedéséhez. A mit tettek a verseny nyomása alatt tettek. Így például az osztrák államvasut Budapest-ről Stettinbe szállított gabona, hüvelyes és olajos terményeket (liszt, malata és öleményekkel együtt (22²/₁₀ krt), ez leszállt most 20²/₁₀₀ krajczárára.

Pestről Berlinbe volt a normaltarifa 43₅, most 36₇; az A. osztályé 32₁₁, most 26₈, a C. osztályé 25₆, most 21; a D. osztályé 23, most 17₈ ezüst garas. Az ok igen egyszerű, mert a magyar államvasutak versenyé folytán a rutka-oderbergi vonalon a normál-tarifa 36₇, az A. osztályé 26₈, a B. osztályé 23₅, a C. osztályé 21, a D. osztályé 17₈ ezüst garas volt, sőt a különös tarifák III. osztályá 18₈₈, a IV. osztály 15₆ az V. osztály 15 krajczár volt.

Ezen számok eléggé szembeeszköleg mutatják ama nagy fontosságot, melyet a magyar királyi államvasutak északi versenye költött föl. S midőn nézetünk szerint kénytelenek vagyunk túlvértesnek tartani az albizottság azon nézetét, miszerint évi 10 százalékkal fog emelkedni a forgalom, s így ezen mérvén fog csökkenni az állam kamatbiztosítási kötelezettsége: más oldalról biztosak vagyunk benne, hogyha egyoldalul csak a magyar államvasutak, az alföld-fiumei és északkeleti vasutak tarifái fognak emelteni: annak a magyar földbirtokos osztály nevezetes kárát vallandja, míg a verseny vonalak, — s főleg a szabadalmazott osztrák államvaspálya fölötté könnyű szerrel menekül meg legfőkélembes versenyársától.

Azonkívül is a tarifális bevételek mértföldszámja sok külön körülmény egybefolyásán alapul. 1871-ben volt az átlag a magyar államvasutak északi vonalán 0₃₂, az osztrák államvasutnál 1₃₁, a déli vasutnál 1₁₈, az északkeletinél 1₄₈, s legmagasabb az alföld-fiumeinél 2₂ krajczár. S esodálatos módon a tarifa-tételek átlag legalacsonyabbaknak épen az alföld-fiumeinél találtak, hol a bevétel mázsa-mértföldszámra legnagyobb volt. A tarifa-emelés ily körülmények közt az ovo kezdett elől minden tárgyalást, mely a tarifák meghatározására befolyt, s az eredmény félszeg, miből csak a versenyvonalak nyernek minden rekompensatio nélkül hasznót.

Malcolm ur, a Board of Trade vasúti osztályának feje, szövetségéből ismerem azon tárgyalásokat, melyek ez ügyben Angliában folytak. 1832-ben megállapították a vasúti adó alapja az utas adó, 1842 óta egy vette-tett az ki, mint a személyforgalom eredményére 5 százalékos adó. Ez elvet fogadta el nálunk a kilenczesalbizottság, midőn 10 százalékos javasolja a személyforgalomnál behozni az adót. Később különböző kivételék adat-ván, ez alól az ugynevezett parlamentti vonatok, munkás vonatoknál stb. az 1874-ki budget alkalmával Lowe pénzügyminiszter javasolta, hogy ezen adó (mely akkor 4.940.000 forint hozott) az összes nyers bevételre vetett 1 százalékos adóval (mit 3.870.000 fortra irányzott elő) pótolassék. A tapasztalás azonban az volt, hogy a vaspályák maguk remonstráltak ellene; de azért annak, hogy 1.070.000 forint nyertek volna, — miután ők ez adót már áttolták a közönségre. Így a változtatás el is maradt.

Az áttolás tehát bizonyosan megtörténik: s a eredmény az lesz, hogy a hol nem történik meg: onnan a verseny elviszi a forgalmat. Mi — őszintén beszélve, — félünk az osztrák állampálya társulattól. Meg nem is látjuk át: miért ne fizessen minden vasut vidéke, minden vasut forgalma egyaránt. Így fentmarad a verseny status quoja, emelkedik — legalább ötször annyira — az állam bevétele a forrásból, s igazságos lesz a teher az egész országra nézve.

Amit mi helyesnek tartunk: az a vasúti adónak egyenlő % szerint való szedése minden pályánál úgy a teher, mint a személyforgalomnál. Ez által nemcsak saját pályáink nem szenvednének aránytalanul, nemcsak külföldön székelő hatalmas pályáink be volnaának vonva a teher alá, nemcsak az olesó igazságosnak volna elég téve, hanem egyúttal lehetetlen is volna az egyes pályák versenyének a versenytárs megbénításában igaztalan előnyt adni.

A részletekre esetleg visszatérünk. Gy. E.

A IX-es albizottság jelentése a 21-es bizottsághoz.

(Folytatás.)

Földművelés, ipar és kereskedelmi miniszterium.

Rendes kiadások.

Ezen költségvetés következő részeire marad az albizottságnak észrevétele.

A meter-mérték-hitelesítés miatt szükséges költség-

vekre nézve a meter-mértékről szóló törvény létrejötté előtt nyilatkozni időelőtti lenne.

Az albizottság azon reményének ad mégis kifejezést, hogy a meter-mérték hitelesítése miatt szükségessé váló kiadásoknál a mellékes illetmények megkímélhetők lesznek a központi igazgatásnál eszközözendő reductio útján, és hogy emiatt a mérték-hitelesítési felügyeletet új hivatalok teremtése nélkül is képes lesz a miniszterium ellátni.

A gazdaság különböző ágainak emelésére előirányzott 126,000 forint átruházási jognak engedélyezése mellett 100,000 fortra véli az albizottság leszállítandónak. — Ezen összeg is akkép lenne felhasználandó, hogy csak ott adassék államsegély, ahol az illető érdekelték magán-tevékenységének továbbfejlesztése indokolja ezt és ahol a nyújtott államsegélynek valódi eredményei is mutatkoznak.

Ezen czim némely rovata egyébiránt a hol egyes tanintézetek vagy népiskolák segélyezéséről van szó, a közoktatásügynek egy kézben összpontosítása után a közoktatási tárca keretéhez tartoznak.

A gazdasági tanintézetek a képviselőház határozatánál fogva a közoktatási miniszter hatáskörére lennének boocsátandók.

Azon tervet, hogy a keszthelyi felsőbb gazdasági intézet mint ilyen megszüntetessék és a földműves iskola mellett átalakítsák borászati és szőlészeti intézetté, az így megtakarítandó összegek pedig a kassai intézetre fordíttassanak, az albizottság a maga részéről elfogadta.

Az albizottság a gazdasági tanintézetekre általában osztja a miniszter azon nézetét, hogy a gazdasági tanintézeteknél nagyobb kiterjedésű gazdaságok folytatását nem tartja szükségesnek.

A gyakorlati oktatás céljainak kisebb területen folytatott gazdaságok is megfelelőeknek, és egy azon intézeteknél, a melyekhez nagyobb kiterjedésű birtokgazdaságok tartoznak, a fekvőbirtoknak egyrésze — a menyében azokat az intézet bérben bírja — boocsátassék vissza az illető tulajdonos kezébe, vagy pedig ha az intézet tulajdonát képezi, adassék bérbe a gyakorlati kiképzés közelékvő és jövedelmezőleg berendezett gazdaságok megtekintésével.

Az erdélyi borászati iskola, illetőleg vinczellérekpeze fölállítására a jelen mostoha pénzügyi viszonyok között, melyek a terjeszkedést és fejlesztést egyáltalán semmi téren sem engedik meg, el lesz halasztandó kedvezőbb időkre.

Ezen szempontok érvényesítése mellett a gazdasági tanintézetek költségei az 1874-dik évi költségvetés szerint lennének a következő évekre is megmagyarándók.

Az állami lotenyésztés-intézeteknél 1875-re tervezve van kiadás 2.746.283, rendkívüli 120.000, összesen 2.866.283 bevétel 2.089.524.

E szerint az állam lotenyésztési intézetekre reá fizetne 1875-ben 776.759 forintot azon jövedelmen fölül, melyet mintegy 55,000 catastralis holdnyi némes birtokgazdaságok különben hoznának.

Az állami lotenyésztési intézetekre nézve azon czél tartandó szem előtt, hogy azok a lotenyésztés fejlődésével lassanként nélkülözhetőkkel váljanak és végre csupán azon jeles törzsfajok fontartása az országos lotenyésztés szempontjából kívánatos és melyeket különben fontartani alig lehet. — Így a méneseknél a tenyésztés fokozatos fokozatos lejjebb szállítatván a tenyész állatokban előálló hiány magántenyésztéstől eszközözendő vásárlatok útján fedeztessék. Ezután — mint második fokozat — lassanként a méntelepek lólétszáma is apasztandó — míg végre az állami tevékenység e téren az egyes kiváló törzsfajok fentartására és a lotenyésztés ügyének közvetett uton előmozdítására szorítokozva: az állami intézetek helyét a társadalmi tevékenységnek és a magán tenyésztésnek kell pótolni.

Ily módon azon teher, mely ma a költségvetésre ezen czim nehezedik, mindinkább kisebbé válik, és ezen uton is biztosíthatnánk azon fontos tekintetek melyek közgazdasági és honvédelmi szempontból a lotenyésztés ügyének tagadhatlanul nagy jelentőséget kölcsönöznek.

Ezen czélnek megvalósítását azonban rögtönözni nem lehet; az csak fokozatosan és bizonyos átmenet megtartásával érhető el, annál is inkább, mert a jelen kedvezőlen anyagi viszonyok között a lólétszámának rögtönözött nagymértvű megszorítása nemzetgazdasági szempontból káros hatással lenne, mert az a tőke értékelfesérlésével járna.

Kellő óvatossággal kell tehát ezen átmenetnek megtörténni.

Az albizottság azonban elérkezettnek látja az időt arra, hogy a jelen pénzügyi viszonyok között, melyek a fejlesztést semmi téren sem engedik meg, sőt mindenütt a költségek lehető megszorítását követelik, ma már megtörténjenek azon lépések, melyek a fenérített czél előrére vezetnek és azon most még jelentékeny tehernek teljes megszüntetését teszik lehetővé, a mely ma ezen czim az állampénztárra nehezedik, hogy már néhány év alatt a ménesbirtok gazdaságok jövedelmei kívül egyebet az állam ezen intézetekre ne legyen kénytelen fordítani, később pedig ezeknek jövedelmét és csak részben fordítja arra az ország.

Erre vezetnek a ménesek lólétszámának fokozatos megszorításán kívül a ménesbirtokgazdaságok jövedelmeinek emelése a gazdasági és üzleti költségekben a legszigorubb takarékossági szempontok érvényesítése, a méntelepeknél a fűdőzési díjak óvatos emelése, ezek körébe eső egyéb intézkedések, mint az illető érdekelt véredek és községek fokozatos bevonása a lehetőség szerint a méntelepek elhelyezésének és tartásának terheibe és végre szükség esetében a méntelepek létszámának óvatos leszállítása és pedig első sorban az ország azon vidékein, ahol a magántenyésztés előre haladott állapota ezt megengedi.

A lotenyésztési intézeteknél mutatkozó hiány a tenyészanyag vásárlásra és építkezésekre a rendkívüliek között fölvetett 120,000 forintot is beszámítva, de kihagyva a külön alappal bíró lóvásárlásokra fölvetett 15,000 forint 1875-re 761,559 forint tesz ki.

A ménes intézetek költségvetésének fokozatos szűkítésre szorítása akként történhet, hogy azon föntebbi hiány, mely ma a ménesintézeteknél mutatkozik, mint egy négy év alatt elenyésznie akkép az, hogy az első évben mintegy 15, a 2. évben 25, a 3. évben 30, a 4. évben 30 száz. erejéig enyésznie el.

E szerint az albizottság kimondandónak véli, hogy a ménesek és méntelepkeknél mutatkozó hiány 1879. év január 1-én enyésztesse el, úgy hogy a fősúly a takarékoskosságra és a ménesbirtokgazdaságok jövedelmének emelésén kívül a ménesek létszámának apasztására fektettesse: méntelepke létszáma csakis amennyiben szükséges és különösen figyelemmel oly vidékekre, apasztassék a hol a magántenyésztés már eléggé kifejtett.

Ezek alapján az albizottság a következő összegek törlését hozza javaslatba.

1875-re a rendesnél 105,000 mint kerekében 15 százalékát a rendes kiadásoknál mutatkozó hiánynak, ha ahhoz a rendkívüliekből a tenyészanyag vásárlásra fölvetett 60,000 hozzáadatik; — az építkezésre fölvetett 60,000 frt pedig töröltesse.

Rendkívüli 120,000, összesen: 225,000; 1876-ra rendes 280,000, rendkívüli 120,000, összesen: 400,000; 1877-re rendes 490,000, rendkívüli 120,000, összesen: 610,000 ugyanazon számítás alapján; a lötenyészési intézetek bevételei megfelelőleg emelkedni fognak így a miniszteri előirányzathoz képest.

1875-re 2.157,324-re és így 67,800 frttal, 1876-ra 2.172,000 és így 42,000 frttal, 1877-re 2.009,000 és így 25,607 frttal.

Az állatgyógyintézet költségeit 3600 frtra véli az albizottság szállíthatónak, miután a dologi kiadások között több oly rovat van fölvéve, melyek között megtagarítások eszközölhetők a nélkül, hogy a megtakarítások az intézet működését és fejlődését gátolják.

A főbányalátogatás és bányakapitány-ságokra fölvetett összeg 60000 frtban lenne megállapítandó. — A statisztikai hivatal költségei pedig az előirányzott 60 ezer frt helyett 56; 00 frtban lenne évenként fölvendő. A statisztikai hivatal illetőleg figyelemmel ajánlotta az albizottság a miniszternek a munkálatok lehető egyszerűsítését és azt, hogy a valóban szükséges adatok gyűjtésére irányozza a statisztikai hivatal figyelmét. Az albizottság azt hiszi, hogy a takarékoskossági szempontok kellő érvényesítése mellett a t. évi 56,000 frttal fedezhető lesznek a hivatal szükségletét annyival inkább, mert a külső tagok, nagy mérvben alkalmazása nem igen látszik a czélnak megfelelőnek.

Posta kiadásai 5.649,000 frt, bevételei 6.353,000 frt, tiszta jövedelem 266 ezer frt. 1876-ra: kiadás 5.932,000 frt, bevétel 564 ezer frt, tiszta jövedelem 368 ezer frt. 1877-ra: kiadás 6.230,000 frt, bevétel 5.767,000 frt tiszta jövedelem 463 ezer frt, az albizottság fölhiányának tartja a minisztert, hogy iparkodik a posta intézmény költségeit a posta díjmentesség szabályozása és minden kiadásnak a nélkülözhetetlen szükségére szorítása által lehetőleg mérsékelni. Ezenkívül az albizottság a miniszternek ajánlotta azt, hogy a posta intézménynek inkább intenzív, mint extenzív fejlesztésére törekedjék és az új posta hivatalok föllállításánál valamint az esetleg fölöslegeseknek mutatkozó állományok megszüntetésének kérdésénél ezután is azon szigorúbb és a pénzügyi tekinteteket is, inkább szem előtt tartó eljárást kövesse, a melyet az utóbbi időben ez irányban a miniszterium érvényesít.

A tengeri hajózási és révügy költségei 175,000 frtra lennének mérséklendő.

Rendkívüli kiadások.

Az iparmúzeum segélyezésére fölvetett 4000 forint a rendes kiadások közé áthelyezendő „ipari czelokra” fölvetett rovat alatti összeghez egy azonban, hogy ott 3 ezer frt vétsék föl 28 ezer frt helyett.

A debreczeni gazdasági tanintézetnél építkezésre fölvetett 12 ezer frtra néve kimondja az albizottság, hogy miután az intézeti épület nincs czélzerű helyen ezen épületre nagyobb összegeket költeni nem lenne helyes.

Addig még azon kérdés: vajjon az intézet épülete nem lesznek-e áthelyezendők a város más részébe el nem dől, ezen építkezés költségei függőben hagyandók.

(Folyt. követ.)

Különlélek.

Budapest, ápril 4.

— **Holnap**, husvétvasárnap a főváros főbb templomaiban nagyszertű, ünnepélyes isteni tiszteletek lesznek. A belvárosi plebánia templomban Beethoven C-dúr miséjét adják elő, gr. Zichy Géza „Ave Maria”-jával és Hummel „offertorium”-ával. A magánrészeket éneklék: Vincze Laura urhölgy, De Lannay k. a., Scherrtöbl Henrik és Köszeghy Károly. Husvét-hétfőn pedig ugyanaz erővel Mosonyi Mihály F-dúr miséjét adják elő. A krisztinavárosi templomban pedig a Kneifel karvezetése alatt álló daleyel ma (szombaton) d. u. öt óra-akor feltámadási dallamokat énekel; a holnapi ünnep fönségét pedig, d. e. tíz óra-akor, Schubert C-miséjével emeli, melyben a magánrészeket Kajdácsi Matild, Zák M., Bolberitz Klementin, Dunay kisasszonyok, Reiz Ottó és Báthory Uram éneklék, míg magánrészt Mattyeka Károly fogja előadni. A templomokban, mint már említettük, holnap előkelő hölgyek adakozásokat fognak gyűjteni reggeli 6 órától 12 óráig.

— **A föltámadási ünnepélyes ajtatoskodások** a tavaszi idő folytonos kedvezése mellett mentek végbe a fővárosban. Az időjárás ma is pompás volt, leszámítva a kis szelet, mely a pesti utcák zaharai és sem isten, sem Lindley kegyelméből való eső által el nem vert porát az ajtatoskodók szemé közé szórva, azokat az örömmünnepély közepett sirásra kényszerítette. — Az utcákon ismét tarka-barka csoportok hullámoztak föl s alá, s az egyházi ünnepélyesség főbb pontjai előtti tereket ma is áthatolhatatlan néptömeg árasztotta el. A barátok temploma és a plebánia templom előtti tér természetesen ma is nyüzsgés-forongás egy-egy

gyupontját képezte. A tömegek rajzása az utcákon csak a késő esti órákban szűnt, hogy aztán holnap reggel, a hagyományos piros tojások napján újra kezdődjék.

— **A „Hon”-ban** olvassuk: „Ghyezy Bécsben. A bécsi lapok Gyezyről s ott tartózkodásáról igen kedélyesen írnak. Így a „N. W. T.”-ban olvassuk a következőt: Ghyezy Kálmán ő execa tegnap elhagyott bennünket. Hogy rövid itt tartózkodása reánk nézve emlékeztet lesz-e, nem tudjuk, reánk nézve bizonyára ez lesz. Mert Magyarország pénzügyminisztere, Komáromváros képviselője, ez alkalommal viselt 1848 óta először köcsökalapot. Az is először esett meg, hogy a pénzügyi válság vízét lektüzdője frakba bujt, s hogy kezeit keztyük pántolták. E keztyük sárgák s rettenetesen hosszú ujjak voltak, a köcsög sem állt biztosan, s a frak is nagy volt. Hja! — teszi hozzá a német lap — magyar embernek a sváb ruhához fokont kell szoknia; majd idővel jobban megy, — a „Hon” ezen otrombaságot első hírek hozza. Persze Jókai, ki a képviselőházban köztudomás szerint mindig nagy tarajos sarkantus czizmában szokott megjelenni, Berlinben bizonyosan kék mándliban és gyöles inexpressibleben látogatta meg Bismarckot. Nyilván ezért tett oly nagy hatást a németeknél.

— **A fővárosi közmunkák tanácsából.** A műszaki bizottság tegnapi ülésében, a teljes tanács jóváhagyásának föntartása mellett a következő építkezési engedély iránti kérvények hagyattak helyben: Wohlfarth Domonkosnak, V. kerület, külső váciút 487 sz. földszintre; Reisz Mórnak VI. ker. Buleszteza 3. sz. földszinti földalékra. Bozdán Károlynak VII. ker. Rákos, 5. sz. földszintre. Kocsis Ilkának VII. ker. Rákos 122 sz. földszintes kertiházra. Schmidt Antalnak, VI. ker. Rózsateza, 59 sz. két emeletre. Schneider Ferencnek VII. kerület Izabella-utca 40. sz. egy emeletre. Vlasitz Ferencnek VIII. kerület, Conti-utca 40. sz. földszintre. Varga Emának VIII. kerület, bodzafa-utca 1077. sz. egy emeletre. Stipek Józsefnek VIII. kerület, fecske-utca 12. sz. földszintre. Pesti közúti vaspályának IX. kerület, állói uton, földszintre. Koozó Pálnak VIII. kerület, ősz-utca 8. sz. földszinti raktárra. Köffinger Frigyesnek II. kerület, zugligrét, földszintes földalékra. Magyar népszínháznak, VIII. ker., a nagy körút és kerepesi-ut sarkán színház-épületre. Határozatotott továbbá, hogy az uri-utca és barátok tere sarkán levő, már is kisajátított Schneider-féle háznak lerombolása nyilvános ajánlat útján a legtöbbet ígérő vállalkozó által eszközöltessék.

— **A „pesti férfi daleyel”** szombaton ápril 11-én a budapesti zenekedvelők egyetemenk termében (bálvány-utca 10-ik szám) táncvizsgálommal egybekötött daleyelt rendez a következő műsorozattal: 1. „Bor és Szerelem” kar Mendelssohnól, éneklé az egytel. 2. „Az esti csillag mellett” Tannhäuser operából, éneklé Maleczky ur. 3. Dall a „Zsidóné operából”, éneklé Tóth Luiza kisasszony. 5. „A tenger mellett” Schubertől, éneklé Maleczky ur. 6. „A fagyós” új kar bass-soloval, éneklé az egytel. 7. Elsas dala Ortrudhoz „Lohengrin” operából, éneklé Tóth Luiza kisasszony. 8. „Bei uns Zuhaus”, új keréki Straussól, éneklé az egytel. Jegyek, meghívó előmutatása mellett kaphatók: Kertész és Eisert, Schwingenschlögl J. és fia, Höpfer Gyula, R. Dittmar, Bäcker C. W. urak kereskedésében.

— **Színház.** A nemzeti színház drámaíró bizottsága Rákosi Jenőtől „A Ripacesos Pista dolmány” című 3 fölvonásos színművet fogadott el, mely már májusban színpadra kerül. — A nemzeti színház napi jövedelme a márczius végén lejárt színházi évben 206,7 3 frt 30 krajczár volt. Ez összegben a dráma 82,139 frt 60 krt, az opera pedig 124,563 frt 70 krt keresett. A közlelbbi év jövedelme 16,351 frt 70 krral szármalyta túl az 1873-dik évit, melynek összes jövedelme 190,351 frt 60 krajczár volt. A most fölfolyt évben a dráma 1115 frt 90 krral, az opera pedig 9235 frt 80 krral jövedelmezett többet, mint egy évvel azelőtt. Február elején az év többlete még jobban állt, de február és márczius nem voltak oly kedvezők, mint a megelőző évben. A dráma ugyan ebben is hasonló összeget jövedelmezett, de az opera jövedelme jelentékenyen csökkent.

— **Uj gyermekkeret** fog nyitani Budapesten május 1-én (reáltanoda 4. sz. a.) Komáromy-Bayer Lujza. A három-hat éves koru kised gyermekek számára érezhető hiányt fog ezen intézet pótolni. E mellett egy a népiszkolával összekötött osztályt is állít föl intézetben, hol a 6-7 éves gyermekek a népiszkolában Fröbel szelleme szerint képezetnek ki. Ezen összekötött osztály, melynek föllállítását maga Fröbel buzgóan sürgette, még Németországban is a ritkaságok közé tartozik, hazánkban jelenleg csak Kolozsvárt létezik egy ily osztály, a magyar fővárosban sehol sem. Ez intézetbe hároméves kortól a hét évig bezárólag mindkét nemű gyermekek fölvetnek. A föltételek következők: Háromévesek havonként 3, négy-ötévesek havonként 4, az előkészítő osztály növendékei pedig havonként 5-5 forintot előre tartoznak fizetni. Két vagy több testvér beírása esetére méltányos díjzállítás történik; ezen összegben kívül a szülők mindennemű mellék kiadástól mentek lennének. A gyermekek rövid ideig tartó betegsége- vagy elmaradásaért az előre lefizetett havi díjból levonás nem történhetik. A növendékek reggel fél kilenczkor jönnek az intézetbe s ott maradhatnak 12 ig. Fél 3-kor összejönnek s 5-ig tart a foglalkozás és játék. Intézetem helyiségei Reáltanoda u. 4. sz. a. vannak s mindennemű kényelemnek megfelelően. A gyermekek egyedül Komáromy-Bajer Luizánál jelenthetők be, ápril végeig jelenlegi lakás: Fekete-sas-utca 7. szám, s azontul az intézet helyiségében: Reáltanoda-utca 4. szám.

— **A bölcsészeti szigorlatok** iránt a közoktatási miniszter elrendelte: 1-ször. Ha valaki a természettant választja fötárgyul, e fötárgy alatt mind a fölsőbb, mind a kisérteti természettant értendő. Ha azonban valaki a természettant melléktárgyul választja, akkor szabadságában áll akár a fölsőbb, akár a kisérteti természettantból

szigorlatot tenni. 2-ször. A kinek fötárgya a mennyiség-tan, az mind az elemi, mind a fölsőbb mennyiség-tanból vizsgálatik. Ha ellenben a mennyiség-tan csak melléktárgya, akkor akár az elemi, akár a fölsőbb mennyiség-tant választhatja. 3-ször. Ha valakinek fötárgya a történelem, az köteles mind Magyarország-történelméből mind az egyetemes történelemből szigorlatot tenni. — Ha ellenben a történelem csak melléktárgya, akkor akár az egyiket, akár a másikat választhatja. 4-ször. A kinek fötárgya a classica-philologia, az mind a görögéből, mind a rómaiból vizsgálandó. De ha a classica-philologia csak melléktárgya, akkor tetszésétől függ, vagy a görögöt, vagy a rómaikat választani. 5-ször. Minden tudomány, melyek a bölcsészeti s illetőleg bölcsészeti, nyelv-, történettudományi s a matematikai-termesztani karnál rendszeresített tan-széke van, választható akár fő-, akár melléktárgyul. De a mely tudomány fötárgyul választatik, azt forrásilag és irodalmilag is kell a szigorlónak ismernie; ellenben, ha melléktárgyul választja, meg lehet elégedni a tudomány egész terjé átölélő általános ismeretekkel. 6-ször. A szigorlónak értekezése nyomtatásban nyujtandó be, és csak így adatik ki a bírálóknak. 7-ször. Azon tanár vagy tanárok, kik a szigorlót a fötárgyból vizsgálatik, kötelesek a melléktárgyakból netalán külön tartandó szigorlatnál is jelen lenni. A szigorlati díjra csak meg nem jelenésük esetében nem tarthatnak igényt.

— **Uj lapok.** A husvéti piros tojásokból két új lap kelt ki, az egyik piros burokban, elég csinos kiállítás-sal, s ennek czime „Történeti lapok”, szerkeszté K. Papp Miklós. A másik „Szózat” című társadalom-politikai hetilap, szerkeszté Vajda János. A „Történeti lapok” tartalma bő és változatos. Van benne egy czikk „Loránffy Zsuzsanna életéhez”, közli Szilágyi Sándor; levelek a mult század végéről, s a jelen század elejéről, Teleki Mihálytól. Czegei Wass Györgyötől Dezsőffy Józsefhez és Wesselényihez Kazinczytól, Deák Ferenczről stb. Teljes tartalma következő: 1. Az olvasóhoz. 2. Loránffy Zsuzsanna életéhez. Közli Szilágyi S. 3. Egy oklevél 1512-ből. 4. Alvinezi Péter pap kassai prédikátor levele a fejedelemség felől. 5. Barcsai Ákos fejedelem levele. 6. Teleki Mihály levele. 7. Czegei Wass György naplója (1704-5). 8. Kazinczy fogsága történetéhez. 9. Adalék Bölöni Párkás Sándor életéhez. 10. Erdélyi levelek Kazinczytól. 11. Egy oklevél V. Ferdinánd királytól. 12. Az 1848-ki román mozgalmak történetéhez. 13. A b. Wesselényi család zsidói levéltára kincsei-ből a.) Kölescy, b.) Fáy, c.) Deák Ferencz levelei. 14. Kossuth Lajos naplója. Közli Jakab Elek. 15. Egy levél Petőfi Sándorról. 16. Gr. Teleki Sándor emlékkönyvébe. Br. Wesselényi Miklóstól. 17. Bajza József levele. 18. Vörösmarty levele. — A „Szózat” első számából itélve egyike lesz a legértelmesebb hetilapjainknak, s mint már említett előfizetési fölhívásából és program-cikkéből kitűnik, a többi hetilapoktól eltérőleg, tisztán társadalmi politikai álláspontot fog elfoglalni, mi igen dicsegetes, bár egy hetilapra nézve kissé terhes föladat. Program-cikkét fölírta jellemzi: „Legyünk polgárok, hogy magyarok lehessünk.” — A „Szózat” előfizetési ára negyedevenkint 2 forint; a „Történeti Lapok”-é félre 6 frt. Ez utóbbi Kolozsvárt jelenik meg.

— **Uj-ori Ábrahám.** A „Pester Lloyd”-nak írják Hódmezővásárhelyről, hogy ott egy Szabó nevű nazarenus 1 és fél éves gyermekét az „Urnak”, a nazarenusok bünei megbocsátása czéljából „föladozta.” E borzasztó esemény részleteire vonatkozólag átvesszük a nevezett lapból a következőket. Szabó mult hétfőn reggel fölébredve azt mondta nejeének, hogy a „Szentlélek” megjelent és megparancsolta neki, hogy áldozatot mutasson be az „Urnak.” Az anya, ki mitsem gyanított, az áldozat tanu gyanánt anyját és nővérét vezette a szobába, hol reggeli 9 órától 11 óráig zsoltárokat imádkoztak, s most Szabó kijelentette, hogy a „Szentlélek” áldozat gyanánt más fél éves kis fiát követel. A nők megrémültek, s le akarták beszélni a tanatikus szándékáról, s ajánlották neki, hogy fia helyett egy baromft áldozzon föl. Szabó azonban rendületlen maradt, s fejszéjével az asztalra fektetett gyermek fejét több kegyetlen csapás után lefaragta! — A „P. Lloyd” levelezője hozzá teszi, miszerint a nevezett helyen sok nazarenus van, s így megeshetik, hogy ismét akad valamely „modern Ábrahám”, a hódmező vásárhelyi rendőrségnek azonban (ha van ott rendőrség) fölygyelni kellene az ily eszesősökre, s azon hitregebeli mennyei kart kellene képeznie, mely ez ujkori Ábrahámok gyilkoló karját még annak idején föltartóztatja.

— **Baromfi-kiállítás** lesz június hó 4-11-dike közti napokon a budapesti állatkertben. Ide vonatkozólag az állatkert bizottsága ma délután tartott ülést dr. Frivaldszky János muzeumi főőr lakásán, s az ez alkalommal létrejött megállapításokból, addig is, míg a társulat hivatalos kiállítási hirdetését közzétehetjük, a főbb pontokat közöljük. Kiállítható mindenfajta hizott, vagy hizlatlan baromfi (csirke, lud, kácsa, pulyka stb.) Kiállítási szándékukat az illetők május 15-dikéig az állatkert igazgatóságának bejelentendik, s a kiállítandó tárgyakat legkésőbb június 3-dikáig beküldendik, úgy hogy az állatkert igazgatósága azokat a mondott napig átvehesse, mert későbbi küldemények nem fogadtatnak el. — Az állatkert a pályadíjak kiosztása iránt bizottságot nevez ki. — Pályadíj lesz huszonegy arany és ezüst jutalommal, 45 elismerési érem, melyből 15 arany, 30 ezüstérem. A kiállítási napok alatt gondoskodva lesz a közönség kényelméről és mulattatásáról, s e czérra étkezési helyiségek állíthatnak föl, s zenekarok fognak játszani a nap legnagyobb részében. Ezen pontok megállapításával kapcsolatban egy igen praktikus terv is megpendített a bizottság mai ülésében. Grubisz Jenő ur nygany indítványozta, hogy az állatkert egy czéljával teljesen megegyező vállalatot indíton meg, mely abból állna, hogy az állatkertben, e czérra alkalmas helyiségekben, nagy mennyiségű baromfi hizaltassék eladás végett, s így az állatkerti minta-baromfi-tenyésztesnek a sok anyagi bajjal küzdő társulatra nézve hasznos oldala is lenne. Ennek egyébiránt a főváros közönsége is csak örülhetne, mert az állatkerti baromfi-depotból mindig a legjobb minőségű, s emellett

jutányos áru hízlat apró marhát vásárolhatna. Mivel pedig a társulat a minta baromfi-tenyésztést és hizlalást széles alakra akarja fektetni, ha Magyarországon nem akadna, Franciaországból fogna hozatni egy szakértő egyént, mert Franciaországban a nagyban való baromfi-hizlalás igen elterjedt s virágzó iparág. Végre az állatkerti társulat a baromfi-tenyésztés érdekének szentelve egy szakközlényt készült kiadni, mely minden, a baromfi-tenyésztés körébe tartozó kérdést föllelel s a külföldi baromfi-tenyésztést fogja ismertetni. Az állatkerti társulatnak e közlönye a maga nemében mindenestre legelső s egyedüli lesz, s reméljük, hogy hazánkban, mely őstermelő állam lévén a dolog természeténél fogva van utalva a baromfi-tenyésztésre is, a kis közlöny az illető körökben meleg pártolásra fog találni.

Rövid hírek. Patti Adelina még soha sem énekelt Budapesten, ellenben nővére Sarolta már kétszer is. Többen fogadtak az ellenkezőre, de Rózsavölgyi felvilágosítása következtében elvesztették fogadásukat. — Rothauser Róza, egy a viola-utca 4. sz. a lakó boltos szolgálója tegnap, tébolyroham folytán, villó-olajat ivott meg és azonnal meghalt. — A lefolyt hóban a fővárosi rendőrség a fenny. törvényszékhez 177, a dologházba 74, a szegények házába 2, a kórházba 112 egyént szolgáltatott. — Rendőrileg fenyített 432 egyént. Megkeresés folytán 7, a cs. k. kat. hatóságokhoz 15 egyént szolgáltatott. Kényszerrel 8, egyszerűen 118 egyént bocsátott el. A külvárosi kapitányságokhoz kiadott 53 egyént. Eltolonczoztatott 373, összesen 1369 egyént. — Hajótörés. A „Times“ egy távirati tudósítása szerint a „Nil“ nevű hajó, mely Japánba tartott, elmerült a tengeren utasaival együtt. E hajó vitte a bécsi kiállítás japáni bizottságát, kik közül többen fővárosunknak is szívesen látott vendégei voltak.

Nemzeti színház. Vasárnap, ápril 5. „Don Juan.“ Opera 2 fölvonásban.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 4.

Heti jelentés az ipar állásáról Budapesten. A havi jelentés alkalmából a forgalom több iparágban lényegesen javult és valószínű, hogy az időjárás tartóssága esetére, a javulás maradandó lesz. Női divat-üzletekben a kereslet kielégítő volt, szabók hosszu pihenés után ismét el voltak látva megrendelésekkel, úgy hogy számos segéd volt beállítható, női cipészek, részben kielégítően, férfi-cipészek középszerűleg voltak elfoglalva. Kalaposok, paszományosok és keztűsöknél élénkebb üzlet fejlődött. Czukrásszók, diszmtűsűsok és könyvkötők még csak hűvöre várják a forgalom élénkülését. Kárpitosok és építőasztalosok jobbára el vannak látva munkával és számos munkást állítottak be. Arany és ezüst műveseknél, paplan s derékalkészítőknél, valamint több más iparágban a viszonyok alig változtak. A kedvező időjárás folytán sok kőművessegéd kapott munkát, a napzsám 1.50—1.70 kr.; a téglá ezere 22 forint. A mérték-hitelesítő hivatalban a lefolyt héten 30 ezer akós hordót hitelesítettek.

A budapest-nyomonyi vasút jövedelmességéről, mint a hamburg-bécs-buda-pest-belgrad-salonikii-suez és bombay vasúthálózat kiegészítő részéről egy érdekes riportot küldött be hozzánk Petényi Otto úrtól — németül. Magyarul is meg lehetett volna írni.

A zala-somogyi gőzhajózási részvénytársaság közhírré teszi, hogy a rendes személyközlekedést a Balatonon a következő ideiglenes menetrend szerint folyó évi április hó 6-án fölveendő és pedig: Révfülöpről Boglára naponként reggel 7 és fél órakor, Bogláról vissza Révfülöpre délután 12 és fél órakor, Badaacsonyból Boglára minden hétfőn reggel 6 órakor és Bogláról vissza Badaacsonyba 12 és fél órakor délután.

A Tisza-biztosító és jelzálogbank igazgató-tanácsa a „P. Lloyd“-ban megzafolja a hírt, mintha a biztosítási osztály üzletét az első magyar általános biztosító társulatnak szándékoznék átadni.

A bukott győri hitel- és zálogkölcson intézet ügyében kiegyenlítő tárgyalások vannak folyamatban, a me-

lyek remélhetőleg eredményre fognak még vezetni. A letartóztatott választmányi tagok közül kettő már szabad lábra helyeztetett.

Szesziparunk tudvalevőleg régóta sanyaru viszonyok közt szenved s nemcsak a kedvezőtlen conjuncturák, súlyos adózási rendszer nyomják, hanem még az is, hogy egyik több kiviteli piac, Olaszország már évek óta majdnem el van előlünk zárva az olasz kormányának a külföldi szeszt terhelő intézkedései által. Az olasz kormány eljárása a németországi, nevezetesen a porosz szeszipar is sújtja s a német követ közelebb erőlyesen föl szólalt az olasz kormány egy törvényjavaslata ellen, mely az eddigi intézkedéseket állandósítani akarja. A Rómában levő osztrák-magyar követ egyelőre csak elvileg járult hozzá a Bécsből újabb utasításokat vár. Ez utasítások nem szólhatnak másképp, mint hogy a szeszkivételünk számára szerződésileg biztosított előnyök szigoruan megóvassanak s ha az osztrák-magyar követ a német kóvettel egyetértőleg és erőlyesen lép föl, a siker bizony remélhető.

Sajtfogyasztás Londonban. Mint a „Times“ írja, Londonban csupán az egy január hóban (1874) 4.114,200 frank értékű idegen sajtót fogyasztottak el, melynek nagy része Hollandiából és Franciaországból került Londonba.

Kiállítás Sopronban. A soproni kereskedelmi- és iparkamara elhatározta, hogy Sopronban 1875 szeptember havában ipar és gazdasági kiállítás rendeztessék.

A budapesti gabna és értéktőzsde, ápril 4. A gabnaüzlet ma szűntetett. A tőzsdén a hangulat ma nagyon csendes volt és kissé lanyhult. Jegyzéseink a következők: magy. hitel 148—148.50, takaréks és hitel 50.25, munic. 29—29.50, gőzhajózási 8.75 forinton fizettek. Többi értékek üzlet nélkül. Valuták változatlanok, 20 francos arany 8.93, cs. arany 5.27, tallér 166.50.

Felelős szerkesztő: **Huszár Imre.**
Segéd szerkesztő: **Dr. Kakuja Gyula.**

A „KÖZÉPPÁRT“-ra

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

egész évre 16 forint
fél évre 8 „
negyed évre 4 „

Egyes szám 6 krajczár.

Hirdetmények díja:

6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr. Nyilttéri petitsor 50 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Hirdetmények elfogadtatnak a kiadóhivatalon kívül egyedül Haasenstein és Vogler hirdetésfelvételi hivatalában Budapesten: Dorottya-utca 3. sz. I. em. Bécs: Wallfischgasse 10.sz. Prága: Graben 27.

RÁTH MÓR törvénykiadásai.

1873-iki Országgyűlési Törvények. 8-rét, nagybetűs kiadás. Ára teljesen fűzve 1 frt 50 kr. Diszkötésben jelvényekkel 2 frt 50 kr.
1873-iki Országgyűlési Törvények. Nyolczárórét nagybetűs olcsó kiadás közzségek számára. Ára fűzve 1 frt 30 kr.
1873-iki Országgyűlési Törvények. Diszkes zsebkötésű kiadás. Ára teljesen fűzve 2 frt. Diszkötésben jelvényekkel 2 frt 50 kr.
1873-iki Miniszteri Rendeletök gyűjteménye. Ára 3 frt.

Az általam megalapított és már 7 év óta kiadott törvénykönyvek diszke kiállításuknál és correktőségüknel fogva oly nagy népszerűségre tettek szert, hogy más kiadók is ezen népszerűséget saját kiadásai számára olcsó módon megynerni kívánván, elég méltánytalanok az én törvénykönyveim kiállítását, nyomását, borítékját, sőt még kötését is a közönség ámitására czélzó módon utánözni. Addig is, míg ezen eljárás ellen a törvény oltalmát megnyerhetem, figyelmemet a t. közönségre, hogy csupán azok az én kiadásaim, a melyekben a „kiadja Ráth Mór“ megjegyzés fordul elő: a többi hasonló kiadások jogtalan utánzások, a melyekről semminemű felelősséget el nem vállalok.

Az 1874. Törvények és Rendeletök szinte sajtó alatt vannak. Összes nagymérvű törvénykezési és közigazgatási kiadásaimról teljes jegyzékkel szolgálhatok.

RÁTH MÓR.

Belga fegyverek nagy végeladása.

A legfinomabb belga revolverek, pisztolyok és egyéb damaszt-csövekkel ellátott puskák legérősebb terjedelmű raktárának átvétele által sikerült a legsolidabbi szerkesztői legjobb fegyvereket eddig még soha nem vált olcsó áron áruba bocsátani.

Im hallják, lássák és csodálkozzanak:

1 elegans revolver, hatlörésű, legfinomabb damaszt-csővel, ebenia markolat-tal, hozzá illő tokkal és töltésekkel:
1 darab 7 millimeter nagyságu 6 frt 50 kr.
1 " 9 " " " 8 " 50 "
1 " 12 " " " 10 " 50 "

Ugyanezek legfinomabb metszésű, arany és ezüzzel kirakva 12, 14, 16, 18, 20 frt.

Az árak börtokkal s illő töltésekkel együtt érteandók.
Terzerole, damaszt és vonszóval, golyó-öntővel: 1 darab Terzerol egy csövel 1 frt 10 kr.; 1 darab Terzerol 2 csövel 2 frt 20 kr.; 1 darab legfinom Terzerol, leglegnagyobb kiállítással, rövid, egy csövel 2 frt 60 kr.; 2 csövel 3 frt 80 kr.

Vadász-puskák elegansak, egy csövel 8.5, 9.50, 10.50, 12 frt; két csövel 10.50, 12.50, 14.50, 16 frt.

Lesaucheux-puskák 30, 40, 50 frt a legjobb fajták.

Nyil-puskák 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.

Egy szóval mindennemű vadászati kellékek, míg a kőszlet tart, kaphatók:

Depot Rotunde-Industriehalle, Landwirthschaftliche

Abtheilung, Gruppe 16 A,

Bécs, Praterstrasse 16.

GISSHÜBLI

legtisztább alkali-tartalmu savanyuviz.

Specifikus hatása kiterjed torokbajokra, gyomorsavanyuság gyomorgörös, a léghőszervek idült hurutos bántalmaira, idült hólyag-hurutra, s a legpompásabb üdítő ital a nap minden órájában. Minélfogva a nagyobb városokban letező rossz ivóvíz mellett, mely oly sok nyavalyának szülő oka, mint legtisztább savanyuviz legmelegebben ajánlatik.

A szállítás csak üvegekben eszközöltetik. Ismertető füzeteket, árjegyzékeket stb. ingyen küld a tulajdonos

Mattoni Henrik Karlsbadban (Csehország)

Saját raktárai Bécsben: Tuchlauben 14, Maximilianstrasse 5.

Magyarországon eddig bármily

verseny által fölül nem mulva, csak az egyetlen, érme által kitüntetett

vászonárúk és fehérneműk gyára

FOGL S.-től Pesten, város háztér 6-ik szám.

Rumburgi vászon férfingek (a nyak körmértéke megjelölendő) 2, 3, 4, 5, 6-8 frt.

Vászon női ingek 2-2.50, himzéssel 2, 3, 4, 5, 6-8 frt.

Vászon gatyák 1.-, 1.50, 2.-, 2.50, 3.- frt.

Angol chirting-ingek, (szébb a vászonnál) fehér és szines 2.-, 2.50, 3.-, 3.50 frt. (A nyak körmértéke megjelölendő.)

Gallérok, legújabb divatuak, (a nyak körmértéke megjelölendő.) tucatzja 2-3 frt, angol 4 frt.

Kézlelők, legújabb divatuak, tucatzja 4-6 frt.

Női nadrágok 2.50-3 frt.

Pongyolafelöltök vagy **női corsetok** percaiból 2-2.50 frt, himzéssel 3, 5, 6, 8 frt.

Női alszoknyák 4, 5, 6, 8 frt.

1 tucatzat **rumburgi vászon zsebkendő** 1.50-2 frt, finomabb 2.5, 4, 5, 6, 8-10 frt.

30 ról **kéziszövetű vászon** 3.50, 8.50, 9.50, 11.-, 13.-, 15 frt. —

30 ról **rumburgi vászon** 16, 18, 22, 25 frt a legjobb és igen széles.

Női fibók (a derek körmértéke megjelölendő) 2, 3, 4 frt.

Rumburgi és hollandi vásznak, 50-54 ról, elismert já, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 1.00 frt.

50 forint értékű áruk vásárlól egy asztalgarniturat 6 személyre ingyen kapnak.